

פרשת צו

כל הלילה עד הבוקר וגו' (ו, ב)

דרשו חז"ל מכאן להקטר חלבים ואברים שמקטיר והולך כל הלילה.

ובמתני' ריש ברכות (ב, א) הקטר חלבים ואברים מצותן עד שיעלה עמוד השחר וכל הנאכלים ליום אחד מצותם עד שיעלה עמוד השחר, אם כן למה אמרו חכמים עד חצות, ופרש"י (ד"ה אם כן) בקריאת שמע ובאכילת קדשים אמרו חכמים עד חצות וכו', והקטר חלבים דקתני הכא לא אמרו בו חכמים עד חצות כלל וכו'.

וקשה, דבשלמא אכילת קדשים שאני מהקטר חלבים, דבאכילת קדשים איכא לאו באכילתן אחר הזמן ונהיה נותר, משא"כ הקטר חלבים ואברים שמצוותן להקטירן בלילה, אבל קר"ש נמי ל"ה אלא רק עשה לקרוא קר"ש, ועכ"ז גזרו חכמים עד חצות דוקא, א"כ יש לבאר מאי שנא דבקר"ש גזרו כן ובהקטר חלבים ואברים לא גזרו.

ולכאורה היה מקום לתרץ דדוקא קר"ש שניתנה לכל אדם גזרו בה חז"ל, משא"כ הקטר חלבים ואברים המסור לכהנים בלבד, הרי כהנים זריזים הם ולא גזרו, אך עדיין צ"ב דבפסח גזרו שנאכל עד חצות אע"ג דאמרינן בשבת (כ, א) בני חבורה זריזים הן, וצ"ל דבעינן דוקא שיהיו חד מהני תרתי, או שיש איסור באכילה אחר הזמן, או שמסור לכל ורק בכה"ג גזרו, אמנם הקטר חלבים ואברים דאיכא תרתי לטיבותא דאינו איסור וגם לא שייך רק בכהנים זריזים בכה"ג לא גזרו.

וי"ל עוד, בהקדם דברי הט"ז הידועים דדבר המפורש בתורה להיתירא אין כח ביד חז"ל לאסור, א"כ י"ל דבהקטר חלבים ואברים דמפורש קרא להדיא 'כל הלילה עד הבוקר', א"כ מפורש בתורה להיתר עד הבוקר, להכי בכה"ג לא אסרו חכמים.

או די"ל ע"פ מש"כ היראים דבמצות קר"ש איכא אף ל"ת, דדעתו דעובר בזה על הלאו דהשמר לך פן תשכח את ה"א, וזה חידוש, ועכ"פ לפ"ד א"ש דגם בקר"ש עובר על ל"ת כשלא קרא קר"ש ולכן גזרו על זה, משא"כ בהקטר חלבים ע"ש.

מקור: רבי דב וויס שליט"א